

Sava TIES projekat– Završna konferencija

Predstavljanje rezultata projekta vezanih za očuvanje biodiverziteta sliva reke Save, sprovedenih u pet država

14.05.2021.

Na završnoj online konferenciji Sava TIES projekta, održanoj 12. maja 2021. godine, predstavljeni su rezultati trogodišnje međunarodne saradnje za efektivno upravljanje invazivnim stranim vrstama u slivu reke Save. Organizatori konferencije su bili Javna ustanova Park prirode Lonjsko polje, Javna ustanova Zeleni Prsten i EuroNatur fondacija iz Nemačke sa svojim partnerima iz mreže SavaParks.

Uvodne reči održali su Gabriel Švaderer, izvršni direktor Fondacije EuroNatur i Marija Kušmiš, direktorka Javne ustanove Park prirode Lonjsko polje. „Pored klimatskih promena, gubitka staništa i direktne eksploatacije biljnih vrsta, invazivne strane vrste predstavljaju jednu od najvećih prijetnji biodiverzitetu“, izjavila je Kušmiš. Kada je reč o očuvanju biodiverziteta na području reke Save, najopasnije invazivne strane vrste su bagremac, poreklom iz Severne Amerike, divlja balzamina, efikasno eliminisana malčiranjem, i *Reynoutria japonica*, vrsta unesena iz istočne Azije.

U ime Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (Hrvatska) govorio je Aljoša Duplić, šef Zavoda za zaštitu okoliša i prirode, koji je naglasio značaj saradnje, svih koji su stvarali svoj kulturni identitet na obalama reke Save i suočavali se sa ovim izazovom. Takođe, gospodin je Duplić izrazio nadu da će se saradnja nastaviti kako bi se i dalje ublažavali negativni uticaji na životnu sredinu i kako bi se razvio zdrav suživot sa ovom rekam.

Na prvoj panel raspravi predstavljeni su partneri i pridruženi partneri projekta koji dolaze iz Nemačke, Hrvatske, Slovenije, Srbije, Bosne i Hercegovine. Svi su doprineli uspehu prekogranične saradnje koja je bila od suštinskog značaja za brzo i uspešno rešavanje pitanja invazivnih stranih vrsta. Takođe, prikazani su: koncept projekta, teorijsko i primenjeno znanje, sprovedena istraživanja i aktivnosti usmerene na komunikaciju. „Ljudi još uvek nisu svesni koliko je ozbiljna situacija i koliko štetnog uticaja imaju invazivne strane vrste. Kada se obraćamo javnosti u vezi ovog problema, trudimo se da iznesemo najintragantnije činjenice i primere kako bi upoznali ljude s problemom“, rekao je Luka Basrek iz Javne ustanove Zeleni prsten Zagrebačke županije.

U nastavku konferencije govorilo se o rezultatima projekta, budućim saradnjama i ulozi nevladinih organizacija koje mogu uticati na donosiocima odluka. „U nekoliko država postoji veliki broj nedostataka u smislu ranog upozoravanja koje je jako važno kada je reč o invazivnim stranim vrstama“, rekla je Jana Kus iz Zavoda Symbiosis, iz Slovenije. Ona je naglasila da se u fazi ranog upozoravanja mogu ukloniti strane vrste i sprečiti njihovo dalje širenje.

Istraživači-naučnici Ana-Kristina Kardozo i Gustav Čomor bili su uključeni u projekat kao spoljni saradnici, a na konferenciji su naglasili važnost međunacionalne saradnje i prenosa znanja u svrhu iskorenjivanja invazivnih stranih vrsta na području sliva reke Save.

Na konferenciji je predstavljen i film autora Gorana Šafareka *Plavozeleni svet reke Save*. U filmu je prikazan problem invazivnih stranih vrsta, zatim je opisano nekoliko vrsta među kojima su bagremac i čičak i metode pomoću kojih ih je moguće ukloniti ili iskoreniti.

Sava TIES projekat je trajao protekle tri godine, s ciljem pronalaska efikasnog rešenja za trajno iskorenjivanje invazivnih stranih vrsta, odnosno organizama koji nisu u svom prirodnom okruženju, a koje je uneo čovek. Invazivne strane vrste negativno utiču na prirodna evropska staništa te je teško upravljati njihovim smanjenjem. Takođe, one utiču i na okolinu, zdravlje ljudi i ekonomiju, stvarajući velike gubitke. Tokom projekta, održavanjem radionica o metodama uklanjanja i iskorenjivanja invazivnih stranih vrsta, svi projektni partneri su usavršili načine tretiranja invanzivnih vrsta. Međusektorska i međunarodna saradnja doprinela je i boljem povezivanju međunacionalnog koridora. Ukupna vrednost ovog trogodišnjeg projekta je 1.604.137 evra.